

กระทู้ถามที่ ๖๒๘ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง การดำเนินการโครงการเรียนรู้ร่วมกันสรรค์สร้างชุมชน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

ตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายที่จะดำเนินการเรียนรู้ร่วมกันสรรค์สร้างชุมชน โดยต้องการให้นิสิต นักศึกษาใช้เวลาว่างช่วงปิดเทอมให้เป็นประโยชน์ อีกทั้งยังมีรายได้เหลือจากเสร็จภารกิจเป็นเงินทุน การศึกษาต่อไปอีกประมาณคนละ ๑๐,๐๐๐ บาท ในเวลา ๒ เดือนๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท โดยจะรับนิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาชั้นปีที่ ๓ ขึ้นไปประมาณ ๖,๐๘๐ คน และอาจารย์ที่ปรึกษา ๓๐๔ คน จากสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศทำงานในช่วงปิดภาคการศึกษาในพื้นที่ ๑๕๒ ตำบลของ ๗๖ จังหวัด ทั้งนี้ ได้กำหนดแผนกิจกรรมที่จะให้นิสิต นักศึกษาและอาจารย์ได้ศึกษา สืบค้น และวิเคราะห์พัฒนา และดำเนินการในแต่ละชุมชนไว้ ๘ ด้านด้วยกันนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่า การดำเนินโครงการดังกล่าวมี วัตถุประสงค์ที่ดี แต่วิธีการดำเนินการอาจจะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานในลักษณะที่นิสิต นักศึกษา ได้มีการดำเนินการอยู่ก่อนแล้วนั้นคือ กิจกรรมการออกค่ายอาสาในช่วงปิดภาคเรียน และเป็นกิจกรรม ที่มุ่งเน้นให้นิสิต นักศึกษาได้คิดเองทำเองร่วมกัน ตรงกันข้ามกับโครงการที่รัฐบาลกำลังดำเนินการ ซึ่งเป็นการกำหนดกิจกรรมโดยรัฐบาล และมีผลตอบแทนให้ จึงทำให้เกิดความแตกต่างและส่งผลต่อ แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายอาสาที่ไม่มีผลตอบแทนให้แต่อย่างใด จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลได้ศึกษาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในลักษณะที่เป็นการทำลายกิจกรรมการออกค่ายอาสา ของนิสิต นักศึกษา ก่อนที่จะดำเนินการโครงการนี้หรือไม่ และจะแก้ปัญหาเหล่านั้นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลได้มีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกพื้นที่ ๑๕๒ ตำบล ของ ๗๖ จังหวัด อย่างไร เหตุใด จึงไม่ดำเนินการทุกตำบลทั่วประเทศ เป็นพื้นที่ดำเนินโครงการ ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลได้กำหนดให้นิสิต นักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งใด ในสังกัดใดบ้าง ที่สามารถ เข้าร่วมในโครงการนี้ สถาบันราชภัฏ วิทยาลัยพลศึกษา สถาบันอุดมศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา หรือ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน สามารถเข้าร่วมได้หรือไม่ หากไม่ได้เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เปรมศักดิ์ เพียยุระ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคความหวังใหม่

จังหวัดขอนแก่น

คำตอบกระทู้ถามที่ ๖๒๘ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง การดำเนินการโครงการเรียนรู้ร่วมกันสรรค์สร้างชุมชน

ข้าพเจ้า นายปองพล อติเรกสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรักษาการรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง การดำเนินการโครงการเรียนรู้ร่วมกันสรรค์สร้างชุมชน ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ ขอเรียนว่า โครงการเรียนรู้ร่วมกันสรรค์สร้างชุมชนทบวงมหาวิทยาลัยได้เสนอโครงการต่อคณะรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ โดยทบวงมหาวิทยาลัยได้เชิญสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเข้าร่วมโครงการด้วย สำหรับการดำเนินกิจกรรมของโครงการเป็นโครงการที่จัดขึ้นเพื่อมุ่งให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Activity Based Learning) และจะช่วยในการพัฒนาความเป็นผู้นำ (Leadership Development) ให้นักศึกษาได้มีงานทำชั่วคราวระหว่างปิดภาคเรียน ซึ่งจะเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง ในขณะที่เวลานิสิต นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ตรงจากการทำกิจกรรมร่วมกันในชุมชน ได้เรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น และความเป็นอยู่อย่างแท้จริงของชาวชุมชน และยังปลูกฝังความมานะ อดทน ขยัน ประหยัด เรียนรู้คุณค่าของเงินที่ต้องแลกมาด้วยผลการทำงานที่เกิดจากความตั้งใจ มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานของนิสิต นักศึกษาที่ร่วมโครงการ นิสิต นักศึกษาจะเข้าไปคลุกคลีอาศัยอยู่กับราษฎรในพื้นที่ จะได้รับประสบการณ์ในการอยู่ร่วมกันของหมู่คณะสร้างความเป็นผู้นำ การช่วยเหลือสังคม ฯลฯ นอกจากนี้ราษฎรในพื้นที่ยังจะได้รับการถ่ายทอดความรู้ในสาขาที่นิสิตนักศึกษาได้เรียนหรือสามารถให้ข้อเสนอแนะได้ เช่น ในเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือโครงการ/กิจกรรมที่ชุมชนกำลังดำเนินการอยู่ให้ดียิ่งขึ้น อาทิ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ฝักรเมือง อินเทอร์เน็ตตำบล ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สุขภาพชุมชน/สาธารณสุข สมุนไพร/อาหารเสริม ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการท่องเที่ยว ซึ่งนิสิต นักศึกษาที่ร่วมโครงการ ฯ จากสาขาวิชาต่างๆ จะเข้าร่วมปฏิบัติงานในท้องถิ่นในลักษณะเป็นทีม เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปร่วมพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างรอบด้าน ครบถ้วน เป็นแบบสหวิทยาการ (Inter-disciplinary) นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้มีคณาจารย์ของสถาบันในท้องถิ่นทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา (Advisor) และประเมินผลนิสิต นักศึกษาในขณะที่ปฏิบัติงาน พร้อมนี้นิสิต นักศึกษาจะต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน การเรียนรู้ และข้อคิดเห็นต่างๆ ที่จะประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ได้ไปปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ โครงการเรียนรู้ร่วมกันสรรค์สร้างชุมชนจะไม่ส่งผลกระทบต่ออันเป็นการทำลายกิจกรรมการออกค่ายอาสาพัฒนาทั่วไป กล่าวคือ วัตถุประสงค์ของโครงการเรียนรู้ร่วมกันสรรค์สร้างชุมชน จะมุ่งเน้นประโยชน์โดยตรงกับนิสิต นักศึกษา และชุมชน โดยมีผลประโยชน์ที่จะเอื้ออำนวยต่อกัน และให้นิสิต นักศึกษา นำความรู้ของตนเองไปปฏิบัติจริงตามความสามารถที่มีอยู่ ก่อนจะนำไปประกอบอาชีพตามวิชาชีพของตนหลังจากจบการศึกษา นอกจากนี้แม้ว่าในบางส่วนของกิจกรรมมีความคล้ายคลึงกันกับกิจกรรมออกค่ายอาสา แต่โครงการเรียนรู้ร่วมกันสรรค์สร้างชุมชนมีขอบข่ายในการทำงานที่มุ่งเน้นการสร้างงานและรายได้ไปพร้อมกับการพัฒนาชุมชน และให้นิสิต นักศึกษาทราบถึงลักษณะของสังคมไทยจากประสบการณ์ตรง รวมถึงการปลูกจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคมของตนเอง ในด้านของค่าตอบแทนที่นิสิต นักศึกษาได้รับนั้น เป็นการแสดงถึงลักษณะงานที่ได้ผลตอบแทนทำให้รู้จักคุณค่าของเงิน และให้รู้จักประหยัดมัธยัสถ์ อีกทั้งเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในช่วงปิดภาคเรียน ซึ่งการดำเนินโครงการเรียนรู้ร่วมกันสรรค์สร้างชุมชนนี้มีนิสิต นักศึกษา จากทั่วประเทศ ให้ความสนใจ

คำตอบข้อ ๒ ขอเรียนว่า ทบวงมหาวิทยาลัย ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย ได้ร่วมกันกำหนดพื้นที่ในการจัดกิจกรรมภาคสนามใน ๑๖ จังหวัด จังหวัดละ ๒ ชุมชน รวม ๑๕๒ ชุมชน โดยที่ในแต่ละชุมชนจะดำเนินกิจกรรม ๘ ด้าน ดังนี้

๑. กิจกรรมเกี่ยวกับหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
๒. อินเทอร์เน็ต ตำบล
๓. พังเมือง/ชุมชน/หมู่บ้าน
๔. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. สุขภาพชุมชน/สาธารณสุข
๖. สมุนไพร/อาหารเสริม
๗. ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๘. การท่องเที่ยว

ทั้งนี้ ได้กำหนดให้มหาวิทยาลัย/สถาบันในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน ๑๖ แห่ง เป็นแกนกลางในการประสานงาน ให้คำแนะนำปรึกษาและสรุปประมวลผลงาน ดังนี้

ภาค	จำนวนกลุ่ม	จำนวนจังหวัด
กลาง	๔	๑๖
ตะวันออก	๑	๕
ตะวันตก	๑	๕

ภาค	จำนวนกลุ่ม	จำนวนจังหวัด
ใต้	๓	๑๔
เหนือ	๓	๑๗
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๔	๑๕

สำหรับหลักการพิจารณานั้น ได้มีการพิจารณาจากความพร้อมในแต่ละตำบล เพื่อจัดเป็นพื้นที่ในการดำเนินโครงการเรียนรู้ร่วมกันสรรค์สร้างชุมชน และในส่วนของกิจกรรมดังกล่าว หน่วยงานราชการเป็นผู้เสนอโครงการตามความเหมาะสมกับสภาพของชุมชนและสังคมเป็นหลัก ซึ่งการดำเนินโครงการนี้เป็นโครงการนำร่องเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาและจัดหาข้อมูลในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนในสังคมไทยต่อไป

คำตอบข้อ ๓ ขอเรียนว่า ทุกสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชน มีสิทธิที่จะเข้าร่วมโครงการเรียนรู้ร่วมกันสรรค์สร้างชุมชน ซึ่งอยู่ภายใต้ระเบียบและคุณสมบัติ ดังนี้

๑. เป็นนิสิต นักศึกษา และกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรปกติชั้นปีที่ ๓ ขึ้นไปในวันสมัคร
๒. มีความประพฤติดี สามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้ และสมัครใจเข้าร่วมโครงการ
๓. สามารถร่วมปฏิบัติงานโครงการเรียนรู้ร่วมกันสรรค์สร้างชุมชน ได้จนครบระยะเวลาที่กำหนด และจัดทำผลงานสร้างสรรค์ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนที่ได้ปฏิบัติงานไปแล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ของทุกปี

ทั้งนี้ นิสิต นักศึกษาสามารถสมัครได้ที่สถาบันการศึกษาของตนเอง และสถาบันที่รับสมัครนั้น จะจัดส่งรายชื่อให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่ เพื่อคัดเลือกนักศึกษาเข้าร่วมปฏิบัติงาน โดยจะพิจารณานิสิต นักศึกษาจากสถาบันของตนเองไม่เกิน ๕๐% และอีก ๕๐% ให้คัดเลือกนักศึกษาที่ปฏิบัติงานจากสถาบันการศึกษาอื่นๆ ที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดนั้นๆ ยกเว้นถ้ายังไม่ครบจำนวนที่กำหนด ให้สถาบันอุดมศึกษาที่รับผิดชอบในพื้นที่รับนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาของตนเอง ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนจนครบจำนวน